

Zondag 12 januari 2025

Nieuwjaarsbijeenkomst

Aanvang 11.00 uur

**10.30 uur ontvangst
met koffie en thee**

In Florilympa

In De Lutte

Beste leden,

Hierbij

Margriet Meijling heeft deze keer de complete uitnodiging met alle details met betrekking tot de Nieuwjaarsbijeenkomst opgesteld.

Tevens in deze nieuwsbrief het verslag van de inspirerende bijeenkomst over polarisatie met Enis Odaci van de hand van Agnes Coomans.

Het is de bedoeling om in februari een bijeenkomst te houden met Bert Woudstra als spreker. Margriet Meijling heeft daarvoor een aankondiging gemaakt. In een volgende Nieuwsbrief krijgt u meer informatie over deze bijeenkomst.

Onze zusterafdeling Centraal Overijssel heeft juni dit jaar een interessante bijeenkomst gehouden met Willem Dijkema, de "Klimaatburgermeester van Almelo". Het verslag van deze bijeenkomst willen wij u niet onthouden.

Wij zijn voornemens de Jaarvergadering te houden op dinsdag 22 april 2025. Zodra meer bekend is over tijden en locatie zullen we dat in de volgende Nieuwsbrief bekend maken.

Redactie Nieuwsbrief
Norbert de Beer
06 - 4992 8200
nadebeer46@gmail.com

Nieuwjaarsbijeenkomst Humanistisch Verbond Afdeling Midden- en Zuid-Twente

op zondag 12 januari 2025 van 10:30 - 16.00 uur

Het thema voor deze nieuwjaarsbijeenkomst is:

'Humanisme en rituelen in de huidige praktijk'

In 2025 beginnen we het jaar, zoals voorgaande jaren, met een Nieuwjaarsbijeenkomst in Florilympha.

Restaurant en Buitenplaats Florilympha ligt in natuurgebied het Lutterzand. De Dinkel slingert er door 750 hectare dennenbossen, zandverstuivingen, heide en unieke velden met jeneverbesstruiken. In alle seizoenen is het Lutterzand een ideaal wandel- en fietsparadijs.

Zoals ieder jaar hebben we weer een thema.

Sabine Pikkemaat neemt ons mee naar het land van:

Humanisme en rituelen in de huidige praktijk

10.30 uur **Binnenkomst** en tijd om elkaar te begroeten met koffie of thee.

11.00 uur **Welkom** door voorzitter Annelies Futselaar

Vervolgens houdt Sabine Pikkemaat een lezing over Humanisme en rituelen met daarna gelegenheid tot uitwisseling.

12.30 uur **Lunch**

14.00 uur Na de lunch laat Sabine ons kennismaken met een Humanistische viering: "Seizoensbijeenkomst WINTER", gevolgd door een dialoog aan de hand van stellingen over de viering. Zoals: kunnen humanisten rituelen inzetten? Wat maakt een bijeenkomst een humanistische viering? En: Hoe zit het met humanistische spiritualiteit? Door de inzet van dialoog gaan we op zoek naar antwoorden op deze vragen.

Sabine Pikkemaat werkt als humanistisch geestelijk verzorger bij Trivium Meulenbelt Zorg in het Borsthuis in Hengelo en het Dijkhuis in Borne. Hiervoor werkte ze 20 jaar als docent levensbeschouwing/HVO in het Hbo op de pabo Edith Stein te Hengelo en later bij Saxion. Ze studeerde aan de Universiteit voor Humanistiek te Utrecht 1995-2001.

Graag komt ze vertellen over haar werk als humanistisch geestelijk verzorger en in het bijzonder over humanistische vieringen en over rituelen die hierbij worden ingezet. **Introducés** zijn welkom.

Kosten: Zoals bekend vragen we elk jaar aan de deelnemers van de Nieuwjaarsbijeenkomst een bijdrage in de kosten van de lunch. Door allerlei oorzaken zitten we op het ogenblik ruimer bij kas dan in voorgaande jaren. Tegen die achtergrond heeft het bestuur van de afdeling besloten om éénmalig voor de Nieuwjaarsbijeenkomst van 2025 van de leden van het HV Midden- en Zuid-Twente en hun eventuele introducés geen bijdrage te vragen.

Aanmelding: Wil iedereen die komt, in verband met de organisatie, zich vóór 8 januari a.s. , maar liever eerder, aanmelden bij Margriet Meijling, via emailadres margriet@margrietmeijling.nl of eventueel via 0638057357

Als je met iemand wilt meerijden, iemand kunt meenemen of vegetariër of veganist bent of dieetwensen hebt kun je dit bij je aanmelding aan Margriet doorgeven.

Adres van de locatie:

Restaurant Florilympa, Lutterzandweg 16-1, 7587 LH De Lutte

Bert Woudstra, "vredelievend humanist met Joodse roots"

Voor 11 of 12 februari hebben we Bert Woudstra uitgenodigd. In een artikel in de Tubantia, van 12 november jl. omschrijft hij zichzelf als "een vredelievende humanist met Joodse wortels" die de actuele gebeurtenissen (d.w.z. het recente geweld in Amsterdam na Ajax-Maccabi) beziet op geheel eigen wijze.

Bert Woudstra (Enschede 1932) verloor zijn door de nazi's vermoorde vader al op jonge leeftijd en overleefde de oorlog via maar liefst dertien onderduikadressen. Al deze ontberingen hebben echter van hem geen verbitterd man gemaakt.

Wat betreft wat er in Israël Gaza gebeurt zegt Bert : "Ik veroordeel het geweld van beide kanten, dat is de vredelievende humanist in mij."

"*Nie Wieder* – nooit meer oorlog en verzoening tussen Joodse en andere gemeenschappen vormen voor hem een missie die hij al 40 jaar uitdraagt.

Deze tekst is ontleend aan het artikel uit de Tubantia van 12 november jl. Bert Woudstra, Enschedeër met Joodse roots, wijst grote woorden na "Amsterdam" af. "Wie progrom zegt gooit olie op het vuur"

“Alles begint met kennis, lees, ontmoet de ander en wees nieuwsgierig”

Enis Odaci

Een avond met Enis Odaci

Op deze frisse avond van de 7e november hebben 16 personen, leden van het HV en enkele belangstellenden, de weg naar het speeltuingebouw Wesselerbrink in Enschede weten te vinden om met schrijver en spreker Enis Odaci van gedachten te wisselen over het thema “Zoeken naar verbinding in een tijd van polarisatie”. Voor Enis is dit een thuiswedstrijd want hij woont in Hengelo. Hij schuift de tafel een stuk naar voren om dichterbij ons te zitten, een stapel boeken binnen handbereik. Hij geeft aan zijn inleiding kort te willen houden om alle ruimte te geven aan het gesprek met elkaar.

Na het welkomstwoord van voorzitter Annelies Futselaar vertelt de spreker iets over zichzelf. Hij is geboren in Turkije en kwam op tweejarige leeftijd naar Nederland. Zijn vader kwam hier op uitnodiging van de overheid, niet vanwege zijn intellectuele capaciteiten maar omdat men mensen met lichaamskracht nodig had. Enis vertelt een smakelijk verhaal over het inburgeringsexamen dat zijn vader moest doen. “Hem werd gevraagd tussen twee losse stukken touw een dubbele knoop te leggen. Aangezien men op het platteland menige koe en ezel aan een boom vastbond, slaagde hij met

vlag en wimpel voor zijn inburgeringstoets! Eenmaal in Nederland heeft hij in tien jaar zijn kinderen in het Turks opgevoed, want we zouden toch allemaal terugkeren naar het moederland”

De goede voorzieningen hier en het proces van vervreemding van de eigen familie die hij alleen met vakanties zag maakte dat het gezin in Nederland bleef zoals dat met zoveel Turkse gezinnen gebeurde. Als kind krijgt Enis polio waardoor hij blijvend gehandicapt raakt hetgeen hem later gelukkig niet belemmert in zijn verdere ontwikkeling. Als hij met het humanisme in aanraking komt en aangeeft lid te willen worden is dat niet direct een positieve kennismaking, een moslim die humanist wil worden? Het is Han Sie Dhian Ho die als religieus humanist de juiste toon weet te treffen. Bij hem vindt Enis een luisterend oor en de aanleiding om zich te verdiepen in zijn eigen religie.

Hij noemt zichzelf humanistisch moslim en is tegenwoordig voorzitter van Stichting Humanislam, een denktank voor islamitisch humanisme die hij mede naar aanleiding van het verscherpte islamdebat na 9/11 oprichtte. Ook is hij hoofd van het online tijdschrift Volzin en spreker en publicist over islam, diversiteit en samenleving. Later raakt hij bevriend met de protestantse predikant Herman Koetsveld. Samen reizen ze door Nederland en bezoeken elkaars geloofsplekken op zoek naar de overeenkomsten en de verschillen. Hun beider missie was en is ageren tegen de verharding in de samenleving. Hun ontmoetingen met de vertegenwoordigers van de verschillende geloofsgemeenschappen hebben ze te boek gesteld onder de titel “Spiegelreis”. Ze hebben ervaren hoe belangrijk het is om over je grenzen heen te kijken en zonder vooroordelen in gesprek te gaan. En dat is meteen de belangrijkste boodschap die Enis voor ons heeft.

Uit de vragen die tussendoor en na de pauze gesteld worden spreekt vooral een grote bezorgdheid over het oorlogsgeweld in de wereld en de verharding in ons eigen land.

In een tijd van groeiend wantrouwen en polarisatie is het nodig onze taal zorgvuldig te gebruiken in onze ontmoeting met de ander, Enis noemt dat de 'taal van vertrouwen'. Hoe zet je taal in? Woorden dragen gewicht, de manier waarop iets gezegd wordt is belangrijk: helpt het om de ander te leren kennen of vervreemdt het mij van de ander? Stel in het gesprek

wedervragen: wat vind jij ervan? Eigenlijk weten we wel dat dit noodzakelijk is om tot een gelijkwaardig gesprek te komen maar Enis doet ons de urgentie ervan voelen mede door zijn bevlogen manier van spreken. Mooi is zijn uitspraak: "Om nieuwe stemmen te omarmen moeten we de eigen beelden even parkeren".

Enis krijgt een warm applaus, Annelies geeft hem een doos chocola "van verschillende kleurtjes". De stapel Spiegelreisboeken heeft - gezien het geslonken aantal op de tafel - flink aftrek gevonden onder de bezoekers. Zo kunnen wij de kennismaking met deze sympathieke man van de verbinding thuis voortzetten.

Toen de spiegel van de Waarheid uit de hemel viel
en in duizend scherven uiteenspatte,
haastten de mensen zich om een scherp te bemachtigen.
Ieder, die er een had bemachtigd, riep triomfantelijk:
"ik heb de Spiegel der Waarheid!"

Uit: The Kasidah of Hji Abu el-Yezdi

Agnes Coomans

AFDELING CENTRAAL OVERIJSSSEL ALMELO incl. Bornerbroek en Aadorp. HELLENDOORN inclusief Nijverdal, Haarle. Daarlerveen en Daarle. RIJSSSEN-HOLTEN WIERDEN inclusief Enter. TWENTERAND (Vriezenveen, Westerhaar, Vroomshoop en Den Ham) TUBBERGEN inclusief Vasse, Albergen, Fleringen, Geesteren, Langeveen, Manderveen, Harbrinkhoek. DINKELLAND inclusief Denekamp, Weerselo, Ootmarsum.

**Verslag bibliotheek Almelo Het Baken 3, vierde verdieping, 15 juni 14.30 uur.
Willem Dijkema is de klimaatburgemeester van Almelo, nu is duidelijk wat hij doet.**

Meer bloemen, meer biodiversiteit en meer bewustzijn dat we zelf iets aan het klimaat kunnen doen. Dat is de taak van de klimaatburgemeester van Almelo, tevens herder. Daarnaast is hij ook de hoeder van een kudde schapen die wel raad weten met overwoekerd groen.

Wie is Willem Dijkema? Hij deed organisatorisch en journalistiek werk en nu is hij zo'n 8 jaar vrijwillig schaapherder bij Landschap Overijssel en o.a. "stadsherder" van Almelo.

Na de ontvangst door voorzitter Albert Gietelink stak Willem direct van wal met zijn ervaringen. Als landbouwkenner had hij een gesprek met een boerin in Bornerbroek bij de "blokkendozen", waarmee hij het bedrijventerrein zal bedoelen. Buren zijn nou muren geworden; de landelijke boerenrust is aangetast. Dat illustreerde hij met een gedicht waarbij de boeren over hun akkers gingen en het levensritme de natuur volgde.

Willem is klimaatburgemeester geworden nadat hij zich bij met ministerie van economische zaken had aangemeld. Hij werd door Tubantia gebeld: je bent het geworden! Het Natuurhus in Almelo werden de "ambtenaren" en een ambtsketen van kastanjes en eikels ontbrak nog. Willem laat 4x per dag zijn honden uit. Hij ziet dan vaak blikjes op straat liggen, daar kun je kunstwerkjes van laten maken bij Sibyl Heijnen uit Almelo. Wees creatief met het milieu! Willem heeft ook een boodschap voor de wereld: het ga U goed als wij weg zijn. Over het klimaat maakt hij zich geen zorgen, wel over de aarde. Willem was ook ooit reisleader en bezocht 25 jaar geleden de Rocky Mountains. Hij zag dat de gletsjers smelten door bosbranden, het verschil met vroeger is erg groot.

Willem komt van een boerderij en is nu vrijwillig schaapherder voor Landschap Overijssel. Die heeft een kudde van 250 schapen waar hij 1 maal per week mee optrekt op de Lemelerberg. Een hulphond was ook live aanwezig. Die doet gezagsgetrouw wat Willem zegt: dat hebben we op het toneel en in de zaal van de bieb dan ook gezien. Het landschap Overijssel biedt veel mogelijkheden: biologen zien dat planten verdwijnen door verzuring, maar ook dat er andere planten terugkomen. De niet-inheemse geranium b.v. Waar die staat mogen we niet grazen met schapen. Zo ook met soorten schildpadden en de Japanse 1000-knoop. De jonge blaadjes en stengels (rabarber) kun je eten. De aardpeer drukt de 1000-knoop weer weg.

Willem toont de schapensoorten: de Texelaar en de Swifter, de Friese en de Zeeuwse. Hij gaat bij de Sprengenberg in Zwolle zo vroeg mogelijk met zijn kudde op de heide. Veel rust! Hij toont ook de Engbertsdijkvenen, waar 400 schapen kunnen drinken. Het Veluwe heideschaap heeft een kromming in de neus en een scherpe kaak, schapen kunnen hun kiezen niet op elkaar houden. Willem legt uit dat als je een schaap op de rug in een kuil ziet en het kan er niet uit, je hem over de kont er uit kunt trekken en vast kunt houden. Hoe loopt hij weg?

Heide is geen natuur maar cultuur: we halen bos weg want snoeien is bloeien. Gras halen we weg met schapen. De Lemelerberg en een stuk bij Mander is nu open landschap. Lavendelheide is zeldzaam, verder kraaiheide met zwarte besjes. Weg met de vliegdennen! Er verdwijnen er niet genoeg ondanks dat schapen ze a.h.w. schillen.

In Almelo zelf komt ook meer gras. Gemeentegrond kan ook begraasd worden, maar ook stukken grond van bekende Almeloërs. Je krijgt te maken met het zgn. Didam-arrest.

Toelichting: de Gemeente mag niet zonder meer grond aan een specifieke partij in gebruik geven, dient andere geïnteresseerden ook een eerlijke kans te geven.

Willem gaat verder met de Raalteweg, Lemele: er zijn 3 huizen, van textielbaronnen. Er liggen oude stenen, waarvan heksen en druïdes geloven dat ze energie geven. Er is een link met het klimaat: steenmeelgruis is goed voor de berg tegen verzuring, maar het is niet natuurlijk. Verder is Saharazand een bron van mineralen.

Veenbes doet het goed, jonge dennennaalden zijn super gezond, smaken wat zuur.

Als het om water gaat kun je regentonnen nemen, in Almelo valt gemiddeld 750 mm regen, maar er is in 2023 1040 mm gevallen. Het gemiddelde gaat omhoog. Van deze pieken kun je gebruik maken. Water hergebruiken kan overal en op meerdere manieren.

Nestkasten in daken bouwen ook. Pijpenstrootjes zijn ook functioneel: vroeger maakten de heren van stand met pijpenstrootjes met klei een middel, zodat ze om hun deftige kraag konden roken.

De natuur biedt veel, maar door de vocht- en temperatuurverhoging wordt de teek ook steeds meer gezien. Willem geeft aan hoe je hier alert op kunt zijn om je lichaam te beschermen; ze kunnen omhoog kruipen. Verder geeft hij aan dat zonneparken eigenlijk een druppel op een gloeiende plaat zijn, nog afgezien van de diefstal van koperdraad in de kabels van de panelen.

Hij sluit af met een gedicht met als kern: in eer gesnoeid door de kudde, moeder natuur werd zichtbaar.

Al met al een boeiende vertoning van zaken waar we veelal niet bijilstaan, erger: waar we in onze vluchtige samenleving met vloeibare tijden te snel aan voorbijgaan. De natuur werd als een soort kunstwerk vertoond waarvoor hoge eerbied gepast is. .

Willem wordt door de voorzitter bedankt. De penningmeester overhandigt hem iets gepasts.

Bram Theo Steynis, secr. i.s.m. Willem Dijkema.